

Mesura de govern de participació ciutadana

Informe de la sessió vicepresidències dels Consells de Barri

Participants: 12

1. Objectius i desenvolupament

La sessió amb les **vicepresidències dels Consells de Barri de Barcelona** s'emmarca en el procés participatiu per a l'elaboració de la **Mesura de Govern de Participació Ciutadana 2025–2027**, impulsat per la **Direcció de Serveis de Participació i Innovació Democràtica** amb el suport de la **Fundació Ferrer i Guàrdia**.

L'objectiu principal de la trobada era **identificar els reptes actuals en el funcionament dels Consells de Barri** des de la perspectiva de les vicepresidències, així com **recollir propostes per millorar-ne la dinàmica, la composició i la incidència real**. Alhora, es volia **reflexionar sobre el rol de la figura de la vicepresidència** com a peça clau en la coordinació entre ciutadania i administració, i en la garantia del caràcter deliberatiu i democràtic dels espais de barri.

La sessió, que va comptar amb la participació de **12 vicepresidències**, es va desenvolupar en un únic **espai de debat obert**, sense dividir-se en grups de treball. A través d'una dinàmica col·lectiva, les persones participants van exposar **problemàtiques comunes, disfuncions i bones pràctiques** dels Consells de Barri, i posteriorment van formular **propostes concretes** orientades a millorar el seu funcionament a curt i llarg termini.

El debat va permetre **posar en comú experiències diverses**, evidenciant tant la **heterogeneïtat dels models de funcionament** entre districtes com la **necessitat d'un marc comú** que en garanteixi la coherència i la qualitat democràtica. Les aportacions es van estructurar en tres grans àmbits (**participació oberta, diversa i innovadora**) que serveixen de base per a la redacció de les propostes de millora i de les línies estratègiques de futur.

2. Reptes i barreres

Participació oberta

Les vicepresidències coincideixen a assenyalar la **gran diversitat de realitats** entre els diferents Consells de Barri. El seu funcionament no és homogeni: varien els nivells d'assistència, els criteris de selecció dels temes, la dinàmica de les sessions, la durada dels debats i el grau d'implicació dels càrrecs polítics i tècnics. Aquesta diversitat dificulta la consolidació d'un model compartit de participació territorial.

Un dels principals reptes és clarificar **les funcions de la figura de la vicepresidència**. En molts casos, les vicepresidències manifesten no disposar de prou capacitat per incidir en la definició de l'ordre del dia ni per moderar les sessions, i emplacen a garantir un reconeixement institucional de la seva tasca.

També es va evidenciar que **els Consells de Barri no estan esdevenint en espais de debat o de presa de decisions**, sinó que tendeixen a esdevenir en espais informatius o de rendició de comptes política. Diverses participants van assenyalar que sovint **els temes tractats només són decidits per part del govern**, i que **els punts aprovats a la Comissió de Seguiment no sempre arriben al debat del Consell**.

A més, es va subratllar un **cansament generalitzat entre les persones participants** per la reiteració de temes sense resolució. Aquesta sensació de manca d'impacte alimenta la desmotivació i afebleix la confiança ciutadana en els espais de participació.

Participació diversa

Les vicepresidències coincideixen a assenyalar una **baixa diversitat en la composició dels Consells de Barri**, on la participació és majoritàriament d'edats avançades i amb poca presència de joves o de persones d'origen divers. Aquesta realitat reflecteix una **dificultat estructural per renovar els perfils participants** i per connectar amb nous col·lectius o veïnat no organitzat.

A més, es percep una **manca d'interès generalitzat per la participació institucional** entre la ciutadania, especialment entre els sectors més joves. Aquesta desafecció es relaciona amb la percepció que els Consells de Barri **tenen poca capacitat decisora**.

Les vicepresidències consideren prioritari **replantegar el sentit i els objectius dels Consells de Barri** per fer-los més útils, atractius i representatius, generant debats sobre temes que connectin millor amb les inquietuds i necessitats actuals del veïnat.

Participació innovadora

Tot i que la sessió es va centrar sobretot en aspectes organitzatius, es van apuntar alguns reptes vinculats a la innovació democràtica. En particular, es va proposar **explorar formes alternatives de participació que permetin contribuir sense necessitat d'assistir físicament als Consells**, especialment a través de **plataformes digitals com Decidim.Barcelona**.

Aquesta proposta s'associa al reconeixement del **paper de les vicepresidències com a canals de transmissió** entre la ciutadania i els espais formals, i a la necessitat d'**incorporar mecanismes de participació híbrida** que combinin el debat presencial amb la participació digital per ampliar l'abast i la inclusió dels processos.

3. Propostes mesura de govern 2025-2027 i estratègia 2030

Participació oberta

- En tots els Consells de Barri, **les vicepresidències han de ser qui regulin i moderin els debats i torns de paraula**, tant durant el Consell com a la Comissió de Seguiment, i no els càrrecs polítics o tècnics.
- Cal **promoure debats reals** i garantir el **retorn de totes les propostes** que sorgeixin, donant sempre resposta i informació sobre el seu estat.
- L'ordre del dia s'ha de decidir a la Comissió de Seguiment, entre d'altres el **conseller o consellera de barri i la vicepresidència associativa**.
- S'ha de **definir un reglament de funcionament dels Consells de Barri amb criteris comuns i unificats**, que garanteixi coherència i homogeneïtat entre districtes.
- Cal **incrementar la comunicació municipal cap a la ciutadania** sobre els objectius, el funcionament i la utilitat dels Consells de Barri, amb l'objectiu d'ampliar la participació i millorar-ne la percepció pública.
- Els Consells de Barri **no han de ser espais exclusivament de queixa**, sinó de **fiscalització i debat amb incidència real** sobre les polítiques de barri.
- Es proposa **ampliar la freqüència de convocatòries**, passant de dues a **quatre sessions anuals**, reduint la durada de cada trobada i substituint parcialment les audiències públiques.
- Cal **unificar el format i l'estructura dels ordres del dia**, de manera que tots els Consells segueixin una mateixa pauta.
- L'**ordre del dia s'ha de mantenir tal com s'estableixi a la Comissió de Seguiment**, sense modificacions posteriors per part del govern o l'equip tècnic.
- Les vicepresidències han de **tenir la capacitat d'agrupar les propostes per temàtiques**, per evitar la repetició constant d'assumptes i afavorir una funció pedagògica sobre què s'ha de tractar en cada sessió.
- Les vicepresidències han d'estar **informades de totes les actuacions rellevants del barri** (obres, projectes, actuacions municipals) per poder-ne fer retorn i garantir transparència i traçabilitat.
- Es proposa **assegurar que el primer punt de cada Consell de Barri serveixi per respondre les qüestions pendents de la sessió anterior**, evitant que quedin temes sense resposta.
- Cal **incrementar la periodicitat de les Comissions de Seguiment** per garantir la continuïtat del treball i el seguiment dels acords entre sessions.
- Es proposa **crear un mecanisme de control o supervisió del compliment del Reglament**, per evitar arbitrarietats i vetos unilaterals, amb registre públic dels acords i del seu estat d'execució.
- S'ha d'establir un **retorn institucional obligatori i motivat** a totes les propostes formulades en Consell, indicant responsables, terminis i grau de compliment.
- Es proposa la **creació d'un registre o llistat viu d'acords**, actualitzat a cada sessió, que permeti fer seguiment i avaluació de la seva evolució.

- Cal **reforçar la figura de la vicepresidència**, amb funcions operatives clares: moderar els Consells, coordinar-se amb la Comissió de Seguiment i vehicular les propostes del veïnat.
- Es recomana establir **canals de contacte directe amb el veïnat**, com un punt de referència físic o una bústia/formulari digital, gestionats per les vicepresidències per traslladar les propostes a la Comissió de Seguiment.
- Es planteja una **reunió anual de totes les vicepresidències amb la Regidoria o l'Alcaldia**, per traslladar inquietuds, fer seguiment dels acords i compartir bones pràctiques.

Participació diversa

- Les vicepresidències van posar de manifest una **manca d'interès ciutadà generalitzat** per la participació institucional, especialment entre el **col·lectiu jove**, que sovint percep aquests espais com allunyats i poc útils.
- Es considera necessari **replantejar el sentit i els objectius dels Consells de Barri**, de manera que connectin millor amb la diversitat del veïnat i generin dinàmiques més properes i representatives.

Participació innovadora

- Es proposa **permetre la presentació d'aportacions o propostes als Consells de Barri sense necessitat d'assistir-hi presencialment**, a través de les vicepresidències i mitjançant **formularis d'inscripció al Decidim.Barcelona**, com a nova funció reglamentada.